

VYRIAUSIOJI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius, telefonas (8 5) 212 4396, faksas (8 5) 261 0867,
el.p. vtek@vtek.lt, <http://www.vtek.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188736355

2020-01-06 Nr. S – 30 - (3.4)

Įstaigoms pagal sąrašą

DĖL BENDRAVIMO SU LOBISTAIS REKOMENDACIJŲ

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (toliau – Komisija, VTEK), siekdama kuo didesnės informacijos apie lobistinę veiklą sklaidos ir teikdama pagalbą atpažįstant lobistinę veiklą (teisėtą ir neteisėtą) bei sprendžiant kokių veiksmų imtis ir kaip elgtis, jeigu Jums siekiama daryti įtaką, parengė ir siunčia etiško elgesio rekomendacijas bendraujant su lobistais ir rekomenduoja jų laikytis atliekant tarnybines pareigas.

Lobistinę veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymas (toliau – LVĮ). Lobistinės veiklos reglamentavimu siekiama įteisinti kuo didesnę lobistinės veiklos viešumą ir skaidrumą, kartu padėti sprendimus priimančioms asmenims, kad jie nevengtų domėtis suinteresuotųjų šalių nuomonėmis žinodami, kad lobistinę veiklą vykdančys asmenys veikia teisėtai ir už savo veiklą atsiskaito visuomenei.

LVĮ nuostatos neriboja asmenų teisės daryti įtaką valstybės politikams, valstybės pareigūnams, valstybės tarnautojams, kurie pagal teisės aktų nustatyta tvarka jiems suteiktas pareigines funkcijas dalyvauja rengiant, svarstant ir priimant teisės aktus, tačiau tokią veiklą vykdančias asmuo privalo registruotis lobistu ir už tokią veiklą privalo LVĮ nustatyta tvarka atsiskaityti visuomenei. Pažymėtina, kad atskaitinga lobistinė veikla gali būti pozityvia jėga, prisidedančia prie interesų grupių atstovavimo demokratijoje stiprinimo, teisėkūros kokybės gerinimo ir net sprendimų priėmimo atskaitingumo.

Komisija prašo šį raštą persiųsti Jūsų institucijai pavaldžioms įstaigoms (jei tokių yra), taip pat su šiuo raštu supažindinti Jūsų institucijos darbuotojus, esant galimybei, patalpinti institucijos interneto tinklalapyje.

Daugiau informacijos apie lobistinę veiklą vykdančius asmenis, jų lobistinės veiklos sustabdymą, nutraukimą, atnaujinimą ar pasibaigimą bei lobistinės veiklos deklaracijas galite rasti VTEK Lobistų skaidrumo registre internete adresu <https://lobistai.lt/>. Kilus papildomiems klausimams prašome kreiptis į Komisiją šiais telefonais bei el. pašto adresais: 8 684 69658, 8 646 93149, el.p. inga@vtek.lt, edita@vtek.lt.

PRIDEDAMA. Rekomendacijos „Kaip bendrauti su lobistais“.

Komisijos pirmininkas

Edmundas Sakalauskas

Lobistas – fizinis asmuo, vykdamas lobistinę veiklą.

Lobistinė veikla – fizinio asmens veiksmai, kuriais siekiama daryti įtaką valstybės politikams, valstybės pareigūnams, valstybės tarnautojams ir kitiems asmenims, kad lobistinės veiklos užsakovo interesais būtų priimami arba nepriimami teisės aktai, administraciniai sprendimai.

Lobistas privalo: prisistatyti asmeniui, kuriam lobistine veikla siekiama daryti įtaką, pateikti lobisto pažymėjimą, išduotą VTEK, nurodyti lobistinės veiklos užsakovą ir norimą priimti arba nepriimti teisės akto ar administracinio sprendimo projektą, prireikus susitarti dėl susitikimo vietos ir laiko.

Neteisėta lobistinė veikla laikoma jei:

- ją vykdo į lobistų sąrašą neįrašytas asmuo;
- jo lobistinė veikla buvo sustabdyta ir apie tai jis informuotas;
- jo lobistinė veikla buvo nutraukta ir apie tai jis buvo informuotas;
- lobistas klaidina ar apgaulinėja asmenį, kuriam lobistinė veikla siekiama daryti įtaką;
- lobistas siekia daryti įtaką dėl jo paties paskyrimo į pareigas valstybinėje tarnyboje;
- lobistas veikia nesamo užsakovo vardu;
- lobistas vienu metu atstovauja priešingus interesus turintiems lobistinės veiklos užsakovams.

Informaciją apie pastebėtą neteisėtą lobistinę veiklą galima pateikti VTEK elektroniniu paštu vtek@vtek.lt

Lobistų sąrašas bei informacija apie lobistinės veiklos sustabdymą, nutraukimą, atnaujinimą ar pasibaigimą, o taip pat lobistinės veiklos deklaracijos skelbiamos VTEK Lobistų skaidrumo registre internete adresu <https://lobistai.lt/>

Lobistui draudžiama: teikti asmeniui, kuriam lobistinė veikla siekiama daryti įtaką, dovanas arba žadėti atlygį už priimtą arba nepriimtą teisės aktą ar administracinį sprendimą.

Kaip bendrauti su lobistais?

Rekomendacijos

Lobistinės veiklos priežiūrą pagal įstatymą vykdo Vyriausioji tarnybinės etikos komisija

El.p.: vtek@vtek.lt
Tel.: (85) 212 4396
Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius
www.vtek.lt

Jei, Jums atliekant tarnybines pareigas, lobistai siekia daryti įtaką lobistine veikla ir kreipiasi į Jus raštu, elektroninėmis priemonėmis ar tiesiogiai –

Rekomenduojame vengti:

1. Susitikti su asmeniu, kuris, siekdamas daryti įtaką dėl teisės aktų, administracinių sprendimų priėmimo arba nepriėmimo, kreipėsi į Jus raštu, elektroninėmis priemonėmis, telefonu ar tiesiogiai, jeigu jis ar ji neįrašytas (-a) į lobistų sąrašą.
2. Susitikti ar priimti kvietimus į įvairius renginius neįvertinus situacijos, nes lobistinę veiklą gali vykdyti įvairių profesijų atstovai, įskaitant teisininkus ir konsultantus.
3. Dalyvauti susitikimuose su lobistais ir jų organizuojamuose renginiuose, jeigu dėl to galėtų kilti abejonių dėl Jūsų pačių ar Jūsų institucijos ar įstaigos veiklos skaidrumo.
4. Bendrauti su lobistu neįvertinus galimybės į šį bendravimą įtraukti ir kitas suinteresuotas šalis.
5. Po darbo valandų organizuoti susitikimus su lobistu ar dalyvauti šiuose susitikimuose ne valstybės institucijų ar įstaigų patalpose (pvz., kavinėse, restoranuose ir kt.).
6. Dalintis informacija su lobistu, jeigu neturite įgaliojimo tą daryti, taip pat teikti lobistui konfidencialią informaciją.
7. Daryti ir sakyti tai, kas galėtų būti vertinama kaip pirmenybę (išskirtines sąlygas) lobistui suteikiantis elgesys.
8. Sudaryti lobistui įspūdį, kad jo ar jos patarimai, idėjos, pateikta informacija gali būti ar bus lemiantys sprendimų priėmimo procese.
9. Priimti iš lobisto dovanas ar kitokį atlygį.
10. Slėpti, kad lobistas bandė teikti Jums dovanas ar žadėjo atsilyginti už priimtą arba nepriimtą teisės aktą ar administracinį sprendimą.

Rekomenduojame imtis veiksmų:

1. Įsitikinti, kad asmuo, kuris, siekdamas daryti įtaką dėl teisės aktų, administracinių sprendimų priėmimo arba nepriėmimo, kreipėsi į Jus raštu, elektroninėmis priemonėmis, telefonu ar tiesiogiai ir su kuriuo ketinate susitikti ar priimti jo ar jos kvietimą dalyvauti renginyje, yra įrašytas (-a) į lobistų sąrašą.
2. Išsiaiškinti, kieno interesams lobistas atstovauja ir kas jo ar jos lobistinę veiklą finansuoja (kas yra lobistinės veiklos užsakovas (-ai)). Jei būtina, paprašyti lobisto pateikti papildomą informaciją.
3. Išsiaiškinti su lobistu planuojamo susitikimo tikslą, susitikime dalyvausiančius asmenis, planuojamus aptarti klausimus bei kitą susijusią informaciją dar iki susitinkant.
4. Informuoti savo tiesioginį vadovą apie planuojamą susitikimą su lobistu. Po susitikimo pateikti vadovui informaciją apie įvykusį pokalbį.
5. Įvertinti, ar susitikimas su lobistu nesukels Jums interesų konflikto rizikos. Įvertinti, kaip tokioje situacijoje galėtų būti vertinami Jūsų, kaip valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens, veiksmai.
6. Pasikonsultuoti su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija (toliau – VTEK), jei dėl bendravimo su lobistu kyla abejonių.
7. Po susitikimo, pokalbio telefonu su lobistu, arba gavus rašytinį/elektroninėmis priemonėmis siųstą jo kreipimąsi, išsiųsti jam ar jai kvietimą raštu (pvz., el. laišku) į Jūsų institucijoje ar įstaigoje rengiamus susitikimus, posėdžius, pasitarimus dėl teisės akto ar administracinio sprendimo projekto. Naudokitės Jūsų institucijoje veikiančia dokumentų valdymo sistema.
8. Pasižymėti susitikimo su lobistu datą, vietą, dalyvių vardus ir pavardes, aptariamus klausimus.
9. Laikytis asmens duomenų apsaugos reikalavimų pateikiant lobistui duomenis ir informaciją.
10. Nedelsiant pranešti VTEK apie neteisėtą lobistinę veiklą ir lobisto pažadus atsilyginti ar bandymą teikti dovanas už priimtą arba nepriimtą teisės aktą ar administracinį sprendimą.